

შირაკი

SHIRAKI

გამოზის 1937 წლიდან

ეროვნული სამთანი სამსახურის განათლი

№13 (9.972)

24 აპრილი -1 მაისი 2021 წლი

ფასი: 60 ლარი

შოთა რეზაბეგის გამზის განათლი

ასაღი საჯარო სკოლა - სამთანი სამსახურის

პროექტის „ერთი დღე სოცელში“ ფარგლებში დეფოცლის სფეროს მუნიციპალიტეტის მიერ ნიკოლოზ ჯანიშვილი, 20 აპრილს სოფელ სამთანი რომი იმყოფებოდა. ნიკოლოზ ჯანიშვილი სამთანი რომი მერის წარმომადგენელთან ჯემალ იგიტრაპესთან ერთად მოსახლეობას შეხვდა და მათ პრობლემებს ადგილზე გაუცნ.

დედოფლის სწავლის მუნიციპალიტეტის მერი სამთანი რომის საბავშვო ბაღსა და სკოლასაც ენვია. ბაღის პედაგოგებთან საუბარში აღინიშნა, რომ სამთანი რომის საბავშვო დაწესებულებაში ისევე, როგორც მთელ მუნიციპალიტეტში, მომავალი თაობის აღზრდისთვის ღირსეული პირობებია შექმნილი.

„დღეს სამთანი რომის მოსახლეობას შევხვდი და მათ პრობლემებს ადგილზე გავეცანი. მოგვარების გზებიც ერთად დაგსახეთ. ამიტომაც დღევანდელი შევეღრებით კმაყოფილი ვარ. ასევე დავათვალიერე აქ მიმდინარე და დასრულებული ინფრასტრუქტურული პროექტები. მოგახსენებთ, რომ ამჟამად მიმდინარეობს სოფლის საჯარო სკოლის სრული რებილიტაცია და სამთანი რომის საავტომობილო გზის მშენებლობა. ორივე პროექტი თავისი მასშტაბებით განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია. მიხარია, რომ ჩვენი ხელისუფლების პერიოდში ამდენი ღირსეული საქმე კეთდება „განაცხადა ნიკოლოზ ჯანიშვილმა.“

დედოფლის სწავლის მუნიციპალიტეტის სოფელ სამთანი რომის საჯარო სკოლის შენობის სრული რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. სამთანი რომის საჯარო სკოლის მოსწავლეები და პედაგოგები 2021-2022 სასწავლო წელს სკოლის განახლებულ შენობაში დაიწყებენ.

პროექტის საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი დედოფლის სწავლის თვითმმართველობის ზედამხედველობით ახორციელებს და მასზე 4 000 000 ლარზე მეტი დაიხარჯება. ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ფარგლებში მოეწყობა შიდა სველი წერტილები, კაბინეტები, სპორტული დარბაზი, გათბობის სისტემა, დამონტაჟულება ლიფტი და სხვა.

„ძველი შენობიდან რჩება მხოლოდ კედლები, დანარჩენი ყველაფერი იცვლება. სამუშაოების დასრულების შემდეგ ჩვენ გვექნება ევრიპული სტანდარტების, ფაქტობრივად, სრულიად ახალი შენობა, სადაც სასწავლო პროცესის ღირსეულად ნარმართვისთვის ყველანაირი პირობა იქნება შექმნილი“ - განაცხადა ნიკოლოზ ჯანიშვილმა.

სამთანი რომის საჯარო სკოლის განახლებულ შენობაში პირველი ზარი მიმდინარე წლის სექტემბერში, ახალი სასწავლო წლის დაწყებისთანავე დაირცება.

"Երտաք, ԲՅԵ ՇԵԽՎՈՒԾՈԱ, ԱԼՅԱՌՑՈՒՆՈՒ ԼԿԱՑՈԵԱ!"

1969 წელს სანტია პარკარაში, კალიფორნიაში, მოხდა ნავთობის დიდი გასის დაღვრა. ამ კატასტროფის შედეგად გამოცვაულია პროპლაზმა საზოგადოებას კიდევ ერთხელ და თანაც ნატლად დაანიჭო გარემოზე ზრუნვის უკოლეგლობა. ხოლო, 1970 წელს მოსახლეობა გამოვიდა ქარებში ტრანსპორტანტებით, რომელზეც ეცერა: „უფროხილი ჰარის, რომელსაც სუნიძავ!“; „თუ არ ეძებ გამოსავალს, მაშინ თანამომავილე ხარ!“ სწორედ მათ ჩაუბროს საფუძველი ამ დღის აღნიშვნას. შესაბამისად, აირველად დაღამოც დღე სწორედ ამერიკის შეერთებული შტატებში აღინიშნა. ადამიანები აცყობდნენ სახალხო შეკრებებს და დღის სუპროგრამენ გარემოსმან დაკავშირებულ პროგლობებზე.

გარემოს დაცვისა და სოფლის
მეურნეობის მინისტრი ლევან დამი-
თაშვილი „დედამიწის დღის“ აღნიშ-
ვნასთან დაკავშირებით მიმართვას
ავრცელებს და აცხადებს, რომ მთა-
ვარი პრიორიტეტი ჯანსაღი გარემოს
უზრუნველყოფა, მის გაუმჯობესება-
ზე ზრუნვა და საზოგადოების ცნო-
ბიერების ამაღლების ხელშეწყობაა.
მისი თქმით, განსაკუთრებით მნიშ-
ვნელოვანია სატყეო სექტორის რე-

ჩვენ დავაწესეთ ახალი სტანდარტები, რათა მაქსიმალურად შევამციროთ სამრეწველო სექტორიდან ჰაერის დაბინძურება და ეს დადგებითად აისახოს ცალკეულ ქალაქებში ჰაერის ხარისხის მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე. სამინისტროს ერთ-ერთი პრიორიტეტია ნარჩენების პრევენცია, ხელახლა გამოყენება და გადამუშავება. ამ მიზნის მისაღწევად, ვიწყებთ პლასტმასის ნარჩენების პრევენციის ეროვნული პროგრამის შემუშავებას, რაც ხელს შეუწყობს პლასტმასის

რვავე მუნიციპალიტეტში დასუფთავება - გამწვანების აქცია იმართება.

კახეთის სახელმწიფო რწმუნებულება, ირაკლი შიომვილება ახმეტის მუნიციპალიტეტში, მერის მოადგილე ვაჟა ნასყიდაშვილთან ერთად, და სუფთავება - გამწვანების აქციაში პირადად მიიღო მონაწილეობა.

„კახეთის რეგიონში ზეიზიზე მესამედ სუფთა რეგიონის სტატუსი დაიმსახურა. ჩვენთვის ერთი - ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია გარემოზე ზრუნვა და ყოველდღიურ რეჟიმში, რეგიონში დასუფთავების სამუშაოების ჩატარება“ - აღნიშნა ირაკლი შიომვილება.

კახეთის რეგიონის მუნიციპალიტეტებში მიმდინარე დასუფთავება გამწვანების აქციაში ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლების მონაწილეობენ. აღნიშნული თარიღი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტშიც მასშტაბური დასუფთავებისა და გამწვანების აქციებით აღინიშნა. ღონისძიებაში მონაწილეობა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიშვილება, საკრებულოს თავმჯდომარე ნებგზარავაშილი, მერიის სტრუქტურული ერთეულების, ა(ა)იპ-ებისა და არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებმა მიიღეს. გასუფთავდა და გამწვანდა როგორც ქალაქ დედოფლისწყაროს შიდა ტერიტორიას ასევე ტურისტული ადგილები: ელიაშ მთა, ქოჩების ტბა, ხორნაბუჯის ციხე და ა.შ.

ХХI საუკუნეში კლიმატის ცვლილებები მნიშვნელოვნად დაჩქარდა - სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს პოლუსებზე ყინულის დნობის პროცესი, დნება მყინვარებიც, დედამიწის საშუალო ტემპერატურა იმატებს, სწრაფი ტემპით იჩეხება ტროპიკული ტყეები, იმატებს საშუალო ტემპერატურა მსოფლიოში, იმატებს მსოფლიო ოკეანეში წყლის დონე, რომელიც უამრავ ქვეყანასა თუ ქალაქები დიდ საფრთხეს უქმნის. მაგალითად, თუ ყინულის დნობის პროცესი ამავე პროცესით გაგრძელდა, შესაძლოა სულ მაღლ მალების კუნძულები მთლიანად წყლის ქვეშ აღმოჩნდეს და უამრავი ადამიანი ლტოლვილად იქცეს. ყოველივე აქედან გამომდინარე, აუცილებელია კლიმატური ცვლილებების ტემპის შენელება, ნინააღმდეგ შემთხვევაში კაცობრიობა მომავალში გაცილებით დიდი გამოწვევების წინაშე აღმოჩნდება, რომელთა დაძლევაც საკმაოდ რთული იქნება.

თორმა და ტყის მდგრადი მართვა,
ასევე ახალი დაცული ტერიტორიების
შექმნა.

„დღეს, 22 აპრილს დედამიწის დღეა. „ერთად, ჩვენ შეგვიძლია, აღვადგინოთ დედამიწა! - ასეთია მთავარი გზავნილი, რომლითაც მსოფლიო, 2021 წელს, დედამიწის დღეს აღნიშნავს. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო გარემოს დაცვის, როგორც გლობალური გამოწვევის პროცესში, თანმიმდევრულად მუშაობს გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ჩამოყალიბებაზე. ჩვენი მთავარი პრიორიტეტია ჯანსაღი გარემოს უზრუნველყოფა, მის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა და საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა. აქტიურად მიმდინარეობს ახალი დაცული ტერიტორიების შექმნის და დაცული ტერიტორიების საუკეთესო საერთაშორისო პრაგტიკის შესაბამისად განვითარების მიმართულებით მუშაობა, რაც უზრუნველყოფს ჩვენი ქვეყნის უნიკალური ბიომრავალფეროვნების დაცვას და ეკოტურიზმის განვითარებას.

უკანასკნელ პერიოდში დაცული ტერიტორიების ფართობი, რეკორდულად, 280 000 ჰა-ით გაიზარდა და ჩვენი ქვეყნის თითქმის 12% ტე-

არამდგრად გამოყენებასთან დაკავშირებულ გამოწვევებს და შეამცირებს გარემოზე მიყენებულ ზიანს.

აქტიურად
მიმდინარეობს საგან-
მანათლებლო პროგრამის დაწერვის

ვარიაციები პოლიტიკურ თემაზე

საქართველოში პოლიტიკური პროცესები კვლავ დაძაბულია. ევროპელი მედიამორჩიები ცდილობენ, ქვეყანა კრიზისიდანგამოყანონ. ოპოზიციური პარტიების ნაწილმა პარლამენტი შესვლას ხელი მოაწერა, თუმცა, ამან კრიზისი ბილომდევე ვერ მოაგვარა. მათ საქციელს არაერთგაროვანი რეაქცია მოჰყევა პოლიტიკურ ნირვებსა თუ არასამთავრობო სისტემები.

„ვაი ჩევენს პატრონს... ეკროპა-ამერიკის ელჩიებმა ხელისუფლებას გადმოსცეს ბრძანების ძალის შეონებუზენაესის „რეკომენდაცია“ შემოღვიმაზე ჩასატარებელ ადგილობრივ არჩევნებში 43%-ზე ნაკლებს აიღებთ, 2022 წელს რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნები დანიშნეთ, ცესკოს თავმჯდომარე 2/3-ის უმრავლესობით აირჩიეთ და რასაც უზენაესი ბრძანებს, მომავალშიც ისე მოიქციოთ, თორეულ ცულს მოვიტან ცუნცულასო... ანუ არც ეკონომიკურად დაგეხმარებით, არც ნაცოში და ეკროკავშირში მიგიღებთ და რუსების მიერ საზღვრის ყოველ გადმოხევაზე აღარც შეშფოთება-აღშფოთებას გამოვხატავთ.

აქეთ სხვა უზენაესი გვითვლის რესუეტიდან - თავი დაანებეთ ნატოსთან და ევროპასთან ფლირტაბას, თორებ უფრო მეტ ნანილებად დაიშლებით, ვერ ხედავთ, რომ აჭარის გათურქებას და მთელი რიონის ხეიბის ხელში ჩაგდებას ცდილობს ნატოს წევრი „დემოკრატიული თურქეთი“ („მხოლოდ 99 წლით, ვითომ ჰყესის ასაშენებლად), იქით სომხეთს აქვს თვალი დადგმული ჯავახეთზე, ირანელები ამბობენ, თბილისი სპარსული ქალაქია, საუკუნეების მანძილზე ჩვენი ამირა მართავდაო. ხოლო თუ ჩვენ ამ ყველაფერზე თვალს დავტუჭავთ, ისლა დაგვრჩება, ცხინვალიდან რამდენიმე ათეული კილომეტრით გადმოვინიოთ და შუაზე გაწყვიტოთ აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველო და რაც თქვენი ქეყნიდან იქნება დარჩენილი, ის ჩვენ ავთვისოთ.

მოკლედ, მაგრა შარში ვართ. გვეგონა ერთ ვებას მოყვილდით, რომელსაც დიდი მადა ჰქონდა და სულ გადასახსელას გვე-მუქრებოდა, რომ იქთ მეორე ვებაპა გა-მოჩნდა ევროპა-ამერიკის სახით, რომლე-ბიც გვეუპირებიან, ჩვენთან თუ გინდათ, ჩვენი „რეკომენდაციები“ უნდა შეასრუ-ლოთო. არა, ეს მხოლოდ რეკომენდაციე-ბია, ბრძანებები არ გეგონოთ, ოღონდაც თუ არ შეასრულებთ, ისევ ვებას სახაში ჩარჩებითო. არა ჩვენ გადაყლაპვას არ გი-პირებთ, მაგრამ თქვენი ცხოვრების წესზე უარი უნდა თქვათ, კანონები ჩვენი „რე-კომენდაციებით“ უნდა მიიღოთ და თუ ჩვენ საჭიროდ ჩავთვლით, ხელისუფლებაც უნდა დათმოთო. მერე რა, რომ თვითონ ჩვენმა ნარგზავნილმა დამკვირვებლებმა დააფიქსირეს არჩევნების ლეგიტიმურობა, მთავარია, რომ დღეს ჩვენ ასე გვჭირდება და არ გავიგონოთ თქვენი ხმა-კრინტიო. ანუ თუ ჩვენ საჭიროდ ჩავთვლით, ნების-მიერი დამნაშავე ციხიდან უნდა გამოიუშვათ (თანაც ერთ კვირაში), თუ ჩვენ საჭიროდ ჩავთვლით, ახალი საპარლამენტო არჩევნე-ბი უნდა ჩაატაროთ, თანაც ისეთი პირო-ბებით, როგორსაც ჩვენ შემოგთვაზებთო,

„ამერიკის ადმინისტრაციაზე, უდა-
ვოდ, ბევრია დამოკიდებული როგორც
შეიძამერიკული, ისე საერთობორისო გად-
მოსახედითან. ამერიკის საგარეო კუ-
სის „რელიუციონიზმის“ მოლოდინი
გადაქარბებულია, თუმცა, ისიც ფაქტია,
რომ მომდევნო თოხი წლის განმავლობაში,
ახლად ფრიმიტივული გლობალური წესრი-
გის თვალსაზრისით, არაერთი სიახლე გვე-
ლოდება. არც იმის მოლოდინი გვაქვს, რომ
„ახალი მსოფლიო“ ამ წლებში საბოლოოდ
ჩამოყალიბდება. ეს ბევრად ხაზრძლოვა და
მრავალ სხვა ფაქტორზე დამოკიდებული სა-
ქმედა. ახალი მსოფლიოს შენობის რამდენიმე
მზიდი კუდელი კი ბაიდენის პრეზიდენტობი-
სას თასრულობა.

მოკლედ, ხელისუფლებას ჩვენ ვუნიშნავთ
საქართველოს, ქართველი ხალხის ნება
აქ არაფერ შუაშია. თუ მოვინდომებთ
კონსტიტუციაშიც ჩაგანერინებთ, რომ სა-
ქართველოს პრეზიდენტი და პრემიერმინი-
სისტრი გეო ან ლესბოსელი უნდა იყოს
თუ თანახმა არა ხართ, მიბრძანდით უკა-
ვებების ხახაში.

აი, ეს არის რეალურად ის ლაპარა სიცოდური ტყვებით შეფურულ რეალობა, რასაც კუყურებთ დღეს საქართველოში „სტრატეგიული პარტნიორების“ მხრიდან წარმოებულ ე. წ. ფასილიტაციისა თუ მედიაციის პროცესში.

ამ ყველაფრიდან ჩვენ ის დაგინახეთ როგორ იქცნენ ე. წ. ნეიტრალური სტრატეგიული პარტნიორები მსარედ და როგორ მოითხოვენ ხელისუფლების გადაცემას ის დამაშავე რეჟიმის წარმომადგენლებისთვის. რომელისაც მართვა მომხმარევობა აზრის

ვის, რომლებსაც მათივე მოთხოვნით გაუსანგრძლივდათ პოლიტიკური სიცოცხლა

ყველაზე უცნაური ის არის, რომ არც ხელისუფლებას და არც ოპოზიციის ძირითად ნაწილს არ მოსწონს ეს „რეკომენდაციები“ (ყოველ შემთხვევაში, ასე აცხადებენ) მაგრამ ალბათ მაინც ყველა დათანხმდება მათ შესრულებას, რადგან სხვანაირად, „ანტიდასავლელის“ და „რუსეთუმშეს“ იარღიყო აკრავენ. თუმცა, სახის შენარჩუნებისთვის

და სულ არ დაგიდევენ ქართველი ხალხის
პოზიციას, რომ 2012 წლიდან მოყოლებული
მათ უარი უთხრეს ამ რეჟიმის პოლიტიკურ
რეინიკარნაციას. მერე რა, რომ და
საცლებოში არჩევნებში (ანუ ხელისუფლების
დანიშვნაში) ჩარევა მომავალი ნებელ ცოდნა
დავად ითვლება, ისინი ჩვენს სახელმწიფი
ფოს მესამეხარისხოვანი ქვეყნის კრიტიკულ
რიუსებით განსჯიან და ამიტომაც მათი
მხრიდან აქ არჩევნების შედეგებით მანის
პულაცია ჩვეულებრივი ამბავია. მხოლოდ
მესამეხარისხოვან ქვეყნებად მიჩნეულ
ხელისუფლებებს შეუძლიათ ელაპარაკონ
დასავლეთის სახელით ისე, როგორც ამას
აკეთებენ საქართველოსთან მიმართებაში
ჩვენი ფასილიტატორები თუ მედიატორები
მხოლოდ ასეთ ქვეყნების ხელისუფლებებს
შეუძლიათ მოთხოვონ მსჯავრდებულების
ან ბრალდებულების ერთ კვირაში გათავის
სუფლება ან ყველას მიერ ლეგიტიმურად
აღიარებული არჩევნების მიუხედავად ვა
დამდელი საპარლამენტო არჩევნების ჩა

ორივე მხრიდან გაპრძოლება მაინც საჭირო იქნება და მაქსიმუმ იმს მიაღწევნენ, რომ შეთავაზებულ ულტიმატუმში ფირმალური ხასიათის ცვლილებების შეტანით ორივე მხარეს ექნება იმის თქმის შესაძლებლობების აი, ხომ ხედავთ, დასავლეთი ჩვენ გვიჭერ მხარს.

ქორი! ქორი! ქორი! კაშა ის ასაღი ცატერისუკე
ლოს ! ვაშა შენებას!“ - წერს სამოქალაქი
უფლებების დამცველი ნანა კაკაბაძე.
და გაიც, რასმან გვაძვს საძმე?...

ამერიკის შეერთებული შტატები და
რუსთა მსოფლიოს ორი უძლიერესა
სახელმწიფო და ერთმანეთის მთავარ
მონინაალდეგები არიან. ისინი მუდმივად
ეჯიბრებიან ერთმანეთს და ცდილობენ
მსოფლიოს დაანახონ საკუთარი შესაძლებელობები, განსაკუთრებით კი, სამხედრო
სფეროში. 2019 წელს, აშშ-ის ნლიურ
სამხედრო ხარჯები \$732 მილიარდი იყო.

სტრატეგიული პარტნიორობა და პერსპექტივები

საკუთარი ინტერესების დაუფარავად პოზიციონირება მიღებული ეტიკეტი იქნება მით უფრო აქტუალურია ჩვენი ქეყნის მაქსიმალურად თვითმემარ საწინაშებზე რაც შეიძლება სწრაფად გადაწყვდება. ეს ეროვნული პოტენციალისა და პარტნიორების რესურსის მაქსიმალური რეალზაციითა შესაძლობელი.

ბოლო პერიოდში ქართულ-დასვლური ინტერესებისათვის გეოპოლიტიკური ამინდი მკვეთრად დაუარცესდა. ეს გარემოება, ასევე, პირდაპირ კავშირშია ჩვენს დღევანდველ მდგრადი პასთან პოლიტიკურ-ეკონომიკური და უსაზრობოების თვალსაზრისით.

რაც მისი შპპ-ის 3.4%-ია. ამავე წელს რუსეთს მნიშვნელოვნად ნაკლები, \$65.1 მილიარდის ოდენობის სამხედრო დანახარჯი ჰქონდა, რაც შპპ-ის 3.9%-ს შეადგენდა. ამასთან ერთად, 2020 წლის მონაცემებით, ამერიკას 1 400 000 ატტიური სამხედრო პერსონალი ჰყავს და 860 000 რეზერვისტი. რუსეთის აქტიური სამხედრო პერსონალის რაოდენობა 1 013 628-ს შეადგენს, თუმცა, მისი რეზერვისტების რაოდენობა ბევრად მეტია და 2 000 000-ს აღნევს. Global Fire Power-ის 2021 წლის სამხედრო სიძლიერის რის რეიტინგში პირველ ადგილს ამერიკა, მეორეს კი რუსეთი იკავებს. რაც შეეხბა ბირთვულ არსენალს, აშშ-ს 5 800, ხოლო რუსეთის მსოფლიოში ყველაზე მეტი — 6 375 ბირთვული ქობინა აქვს.

2021 წლის ცხოვრების დონის ინდექსში ამერიკის შეერთებულ შტატებს 166.98 ქულა აქცის მინიჭებული, რუსეთს კი — 101.67 ქულა. ტექნოლოგიური განვითარებით **Global Finance**-ის რეიტინგში აშშ მე-5 ადგილზეა, ხოლო რუსეთი 46-ე ადგილს იკავებს. ასევე, **UNESCO**-ს 2020 წლის კვლევის მიხედვით, კვლევისა და განვითარების (R&D) მიმართულებას ამერიკაში-ის 2.7%-ს მოახმარს, ხოლო რუსეთი — 1.1%-ს.

ამერიკა-რუსეთის ურთიერთობებს გავლენა აქვს საქართველოს საგარეო პოლიტიკაზეც. თუმცა, აშშ-საქართველოს ურთიერთობების ისტორია აჩვენებს, რომ მიუხედავად ადმინისტრაციის ცვლილებისა, ქვეყნებს შორის ფუნდამენტურ სცეროებში ურთიერთობები კვლავ გაგრძელდება. თუმცა, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ამერიკელი პრეზიდენტი რუსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზაციას დაისახავს მიზნად, ამას საქართველოს საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე პირდაპირი უაწყოფითი გავლენა სავარაუდოდ არ ექნება.

გზაზეა არაერთი მილწევა და ნარმატებაა, რომელზეც ახლის დაშენებაა შესაძლებელი. ამავე თვალსაზრისით, თუნდაც, მხოლოდ აშშ - საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორიბის ქარტია ქმნის გრძელვა-დაიან პერსპექტივას. ერთია ოღონი: პერსპექტივას დროულად და სრულად გამოყენება სჭირდება. ჩვენი მხრიდან სკუთებელს რაც შეეხება, ეს უნდა იყოს თბილის მიერ ინციდირებული, გაბედული ინიციატივები (და ასეთები „მოპოვებადია“!) და არა მოლოდინი იმისა, რომ სხვას გაახსენდები და მოგიყითხავს. პოსტდამოუკიდებლობის პერიოდის ინციდია დასაშვებზე მეტად გახანგრძლივდა და იგი უნდა დასრულდეს.

ამ მიზად როგორ აროცხოში მხოლოდ ცარისატება გვისას ვუსუროთ როგორც მთავრი მოკავშირს, ისე ჩვენს დაცანას. რაბდენად აღინი და კრიალუებული ცა არასეჯული გამოვლენილი, იმდენად აუცილებელი და პარსპექტივულია ჩვენი განსაკუთრებული თანამშრომლობა და სტრატეგიული პარტნიორობა – ამგრძელებული ანალიტიკური ორგანიზაცია „პერიოდის“ თავმჯდომარე ვიზუალურ ყიფიანი.

გვერდი მოამზადა
სატუნა პენაშვილია

ხორნაბუჯალთა ტრაგიკული ისტორია

დელოფლისნებაროში ერთი ციხე-
კოშკი დგას. ახლა თავჩამორდეული,
ნანგრევი, ხავსმოდებული ლოდებით.
კინწრო ბილიკები და გვირაბები მასზე
ძევს ისტორიას ყვებიან-დაწერილსაც
და დაუნერელსაც.

ძველად სახელოვან სიმაგრეს ნაბრძოლი ახლაც ატყვია, ალყაში ჩამდგარ, მოიერიშე მტერს ხმლები რომ ზედ ულესია ციხის ძირითა ლოდებზე. ხორნაპუჯის ციხე, როგორც წარსული დიდების ნაშთი და მემატიანე ამაყად გადმოჰყურებს არემარეს.

დედამიწის დღესთან დაკავშირებით
კიდევ ერთხელ ვესტუმრეთ ამ დიდე-
ბულ ადგილს. ციხის მიმდებარე ტე-
რიტორია უნდა დაგვესუფთავებისა.
იქ მისულებს სისუფთავე და ლამაზი
გარემო შემოგვევება. არა, ისე არ გაგ-
ვიორთ, თითქოს საყოფაცხოვრებო ან
სხვა სახის ნარჩენები ვერსად ვნახეთ
ველურ ბუნებაში ნადიმის მოყვარულო
დარჩენოდათ ნამუსრევი, მაგრამ ... არ-
სად იყო ის ანტისანიტარია, რომელსაც
ველოდით. ამიტომ „მსუბუქ“ დასუფთა-
ვების აქციასთან ერთად კითვ ერთხელ

გადავიმეორეთ ჩენი ისტორია.
მორლეული ქონგურებისკენ ავუ-
ყევით გზას. უამთა სვლას მეტად დაუ-
ტყვია თავისი მსახვრალი ხელი - ხავსი
მოსდებიათ და გალეულან ლოდები.
ამიტომ ციხის სათავეში მოხვედრის
განზრახვაზე ხელი ავიღეთ. მარტო
ქვევითა, შედარებით უსაფრთხო კლ-
დის ნანგრევებზე ავდივართ. აქედან
ხელისგულივით მოსჩანს ულამაზესი
ალაზნის ველი. მდინარე ვერცხლის-
ფერ ზოლად ირეკლება მზის სარკეში,
ზანტად მიიზღაზნება და ჩვენს ისტო-
რიულ სამშობლოსთან საზღვარს გვი-
დება...

მანამდე კი, ვიდრე ისტორიული ჰე-
რეთი საქართველოს ნაწილი იყო, ამ
ციხესიმაგრესთან სამშობლოს დასაცა-
ვად ერთინაირად იბრძოდნენ ჰერებიც
და კახელებიც, მთიდან ჩამოსული ფშ-
ავლებიც და ხევსურებიც...

ამბობენ, შეღამებისას, ხორნა ბუჯის
ციხესთან, ზესთა კოშკიდან ისმის ტი-
რილი მოხუცი კაცისა. ქარიან დღეს ეს
ხმა კლდის ნაპრალებში დარბის, მაშინ
ნათლად გამოიკვეთება ხოლმე სიტყვე-
ბი: „სადა ხარ შალვა, სალირ, დავით,
გიორგი“. ეს მოხუცი ბერი ეძახის შვილს
და შვილიშვილებს...

შორეულ წარსულში ჰერეთის შუა-
გულში, ცივ-გომბორის ქედის და-
სასრულს, იქ სადაც ივრის ზეგანი
ფრიალო კბოდეთი გადადის აღაზ-
ნისპირეთში, აუგიათ მიუვალი ციხე-
სიმაგრე ხორნაბუჯი. ეს სახელი მრა-
ვალნაირად აისხნება. “მზის სყყდენს”
ნიშნავს ძველ ირანულად ხორნაბუჯი.
ზოგი ფიქრობს, რომ ამ სახელში შე-
მონახულია უძველესი ქართული ტო-
მის ხორების მთავარი საცხოვრისი,
სხვაგვარი განმარტებაც არის: “ხორ-
ნაბუჯი - ხორების უურეაო” ანდა
ქორა-ხოშას” უკავშირებენ, ტომის
მამასახლისის ადგილსამყოფელს გუ-
ლისხმობენ. ოდესლაც არსებობდა
სახელგანთქმული არისტოკრატიული
საგვარეულო ხორხორუნები, მეტსახე-
ლად მალხაზ-ხორხორუნები. ასეთი
ვარაუდიც გამოითქვა, ხორხორუნები
და მათი “მალხაზები” (“მალხაზი”) მამა-
სახლისთანაა გაიგივებული) უხსოვარი
დროიდან სწორედ ხორნაბუჯში ბინა-
დრობდნენ. ზოგი თვლის, რომ სახე-
ლნოდებაში აისახა “ხორანბუდი”, ე.ი.
ქვეყნის დაბა ან “მზის ბურჯი”, ცხადი
მხოლოდ ერთია: ხორნაბუჯი ყოველთ-
ვის იყო ქართველთა საიმედო ციხე-სი-
მაგრე და მშვენიერი, ლალი, ამპარტა-
ვაზი ქალაქი. მისი დაარსება მიეწერება
მეფე ბაკურს, IV ს-ში მოღვაწე მეფეს

მეფე ვარაზ-ბაქარსაც ასახელებენ). ვს-ში მეფე ვახტანგ გორგასლანძმა ხორნიაბუჯში საეპისკოპოსო კათედრა და აარსა. VI ს-ში ციხე-ქალაქს ირანელებში დაეპატრონენ, დიდხანს იდგა ირანული გარნიზონი ამ ქალაქში. გარნიზონის უფროსი მთელ მხარეს აკონტროლებდა, ცნობილია ხორნიაბუჯის ირანელი მმართველი ვინძე ვეჯან ბუზბირის ირანის მეფის ნაცვლის ბარამ ჩუბბინის მოხელე. მოვიდნენ სამხრეთიდან პირველი ბაგრატიონები, მათ შორის ასაძ და ვარაზვარდიმ აუჯანყეს ქართველობა ირანელებს, დაუუფლნენ ხორნიაბუჯს, ზესთა (ე.ი. ყველაზე მაღალ კოშკზე ეროვნული დროშა ააფრიალეს მაშინ ბაგრატიონები ჯერ სამეფო დინასტიიად არ იყო გადაჭცეული. იმდღა ვრეს ხორნიაბუჯელმა ბაგრატიონებმა შორს, დასავლეთით გასწიეს საზღვრები. მათი განაყარნი არიან ჰერეთის ბაგრატიონები.

ქ. ხორნაბუჯი დიდხანს გადადიოდა
ხელიდან ხელში, მის შეუვალ კედლებს ერკინებოდნენ: არაბები, თურქები, სელჯუქები, სპარსელები. დავით ალ-მაშენებლის ისტორიკოსის ცნობით XII ს-მდე (ც.ი. თვით ისტორიკოსის ცხოვრების და მოღვაწეობის პერიოდამდე) ხორნაბუჯის მმართველები კვლავ ბაგრატიონთა სახლის წარმომადგენლებად ითვლებოდნენ. XII ს-დან პერე თის ბაგრატიონები რამდენიმე გვარად იყონენ: მათი წერილი მარტინ არარა

გაიყენებ, ძათგას ხარძონდა გრიგო-
ლისძეთა და მახატლისძეთა საგვარეულო
ლოები. მახატლისძები დაუფლები
ხორნაბუჯის საერისთაოს, რომელიც
მოიცავდა თანამედროვე სიღნაღისა და
დედოფლისწყაროს მიდამოებს. **მეცნი**
თამარის ეპოქაში გამოიჩინევა სახელ-
განთქმული ერისთავთერისთავი სალიმ
მახატლისძე, სწორედ მან მიაყენა უდი-
დესი დარტყმა თამარის პირველ მეუღლე-
ლებს გიორგი რუსს, რომელიც 1191 წ.
განძის ლაშქრით შემოიჭრა კამბეჩოვან-
ში, ანუ გვიანდელ ქიზიყში (ხორნაბუ-
ჯის საერისთაო მთლიანად მოიცავდა
კამბეჩოვანის ქვეყანას ანუ გვიანდელ
ქიზიყს). მახატლისძებს საქართვე-
ლოს ისტორია იცნობს ხორნაბუჯელთა
სახელით, იმდენად ძლიერი იყო ხორ-
ნაბუჯელთა ავტორიტეტი, რომ ძველი
გადმოცემებით “შიშითა ხორნაბუჯე-
ლებისა, ყრმა მცირე ვერ აუტირდებოდა
დედასა ბარდალს, განძას და შირვანს”
მონღლოლთა ბატონობის შემდეგ საერ-
რისთაო უალრექსად რთულ სიტუა-
ციაში აღმოჩნდა. ერთმანეთს დაუპი-
რისპირდა მონღლოლთა ორი იმპერია
ოქროს ურდო (მოიცავდა ჩრდილოეთ
კავკასიას, რუსეთს, ვოლგისპირეთს
(ციმბირს, ყაზახეთს, ბჟულგარეთს, სერ-
ბეთს, უნგრეთს) და ე.ნ. საილხანო ანუ
სამხრეთ-მონღლოური სახელმწიფო
(მოიცავდა ავღანეთს, ირანს, ერაყს
მცირე აზიას, სირიას). ჩრდილოელი და

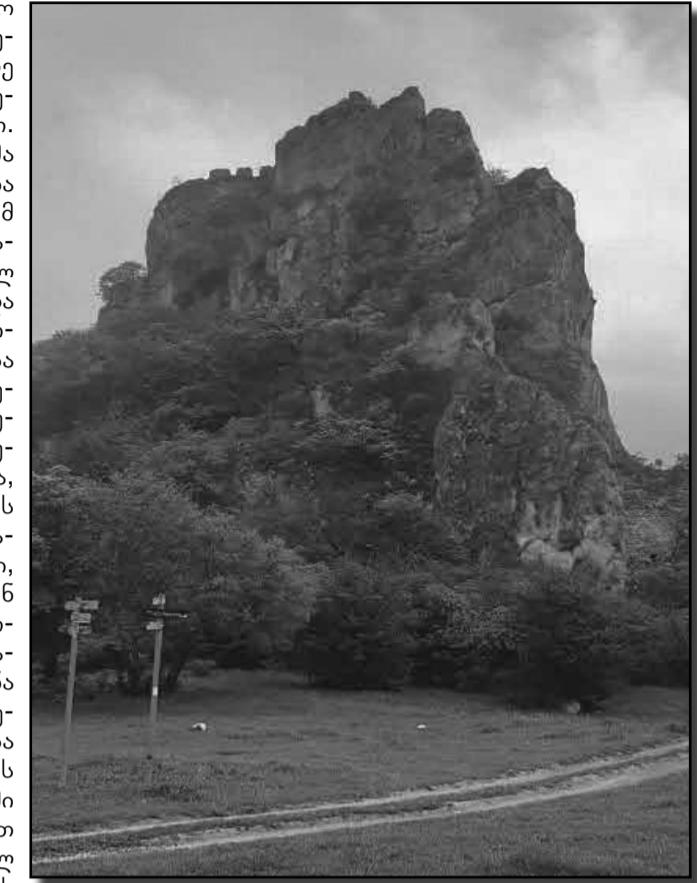
სამხრეთელი მონღოლები ერთმანეთს
ეპრძოდნენ შირვანსა და აზერბაიჯან-
ში, უშუალოდ ხორნაბუჯის საერის-
თაოს საიხლოვეს, ეს კი აიძულებდა
ქართველობას თავის სურვილის წინა
აღმდეგ აქტიურად ჩაბმულიყო მონ-
ღოლთა პოლიტიკურ ვნებებში. XII
ს-ის შუალედისთვის ხორნაბუჯელთა
არისტოკრატიული გვარი კვლავ საკუ-
მიათ ძმინდეს კუთ საქართველოს პ

ძალდ ძლიერი იყო. საქართველოს პოლიტიკურ ასპარეზზე გამოიჩინა ბორნაბუჯის პატრონი, შესანიშნავი დიპლომატი და ბრწყინვალე მხედარი ბერი ბორნაბუჯელი (ბერი საკუთარი სახელია). ბერი ულუ-დავითის ეპოქაში გადიოდა სამეცო კარის უმაღლეს წრეებში. იგი დაახლოებული იყო, რომ გორც მეცე ულუ-დავითან, ასევე დემოფალ ჯიგდა-ხათუნთან. ულუ-დავითი ცდილობდა მონღლოლთა გულის მოგებას, ამიტომაც მისი ორი ცოლი ჯიგდა-ხათუნი და ესუქნი მონღლოლთა ნონინების ასულები იყვნენ. სანამ მონ-

ოღონლათ ირი საყაენო
ერთმანეთს დაეჯვახე-
ბოდა, საქართველოზე
კონტროლს ახორციე-
ლებდა ოქროს ურდო.
ოქროს ურდოს ყაენმა
თავისთან გამოიძახა
დავით-ულუ. მეფეზ
საგანგებო რწმუნება-
ნი მისცა დედოფალ
ჯიგდა-ხათუნს და
ვინძე მესტუმრე ჯი-
ქურს. მესტუმრობა
ძალზე მცირე მოხე-
ლეობა იყო. დიდებუ-
ლებმა იწყინეს ჯიქუ-
რის მართვა-გამგეობა,
მაგრამ ჯიქურს ზურგს
უმაგრებდა დედოფა-
ლი ჯიგდა-ხათუნი,
რომლის უკან იდგნენ
გავლენიანი მონლო-
ლი ნოინები. ულუ-და-
ვითმა გაითვალისწინა
ქართველი დიდებულე-
ბის პატივმოყვარეობა
და ყაენთან წასვლის
წინ თითოეული თემი
ანუ მხარე დამატებით
ჩააბარა გამორჩეულ
ფეოდალებს. კახეთის
მმართველად დაინიშნა თი
ლი...

ძალზე ავი იყო დედოფალი ჯიგდა
ხათუნი, ცბიერი იყო მესტუმრე ჯიგუ
რიც. გადაწყვიტეს თორლვა პანკელი
დაღუპვა. ამ გეგმის შესრულება გა
დაიდო. გავიდა ხანი და ულუ-დავით
დაჯილდოებული დაბრუნდა ჩრდილ
ლოეთიდან. ჰერეთის უკიდურეს აღმო
სავლეთით, ე.წ. კაბადას ბოლოს, თეთრ
წყალზე მიეგებნენ მეფეს ქართველ
თოვლით.

დიდებულები. მათ შორის არ იყო თორლვა პანკელი, ვერ მოვიდა შიშის გამო. ჩამოვიდ მეფე თბილისში. სამი მზგებსი (შვიდეული, ე.ი. კვირა) ზეიმობდა თბილისი მეფის წარმატებას, დაკინიებულ იყო მაშინ ქართველთა ცნობიერებას გატეხილი იყო ამაყი სული. თამარის ეპოქას ყავლი გასვლოდა, როდესაც ქართველი მეფები მხოლოდ ღმერთი სცნობდნენ თავისზე მაღლა მდგომად უფრო მეტიც მეფე-თამარი ღმერთისაც გაუტოლეს და სამების (მამა-ღმერთი სულინმინდა, ძე-ღმერთი) მეოთხე ჰი

პოსტაზად ანუ ნანილად გამოაცხადეს. ახლა კი ულუ-დავითის ეპოქა იდგა. დასავლეთ საქართველო გათიშული იყო, იქ დავით-ნარინი დამოუკიდებლად მბრძანებლობდა. ასეთ შემთხვევაში მონღოლი ყავნის მოწყალე ლიმილიც კი დიდ გამარჯვებად აღიქმებოდა...

არც ამ ზეიმზე გამოჩნდა თორლევა პანკელი, რამდენიმე გზის გამოიძახა მეფემ ქვეშევრდომი, მაგრამ ამაოდ. ვერაფრით ვერ დასძლია შიში თორლევა პანკელმა. ძალზე დიდი იყო დედოფალ ჯიგდა-ხათუნის გავლენა მეფეზე. ჯიგ-და-ხათუნი არა მარტო ულამაზესი ქალი იყო, არამედ პოლიტიკურ თუ პირადულ ინტრიგაშიც თრიად განსწავლი.

ისტორიული ფენა გამოხავდა. არადა არ დაემორჩილა თოროვა პანკელი მეფის ძრძანებას. მესტუმრე ჯიქურმა კვლავ თავისი ვერაგული გეგ-მა გაიხსენა. ისევ ბერი ხორნბაზელს სთხოვა შუამავლობა, ოლონდ ახლა თვით მეფის ძრძანებით. წავიდა ბერი ხორნაბუჯელი თავის ძველ მეგობარ-თან. იქინებს ძმადნაფიცებმა ალაზ-ნისპირა ჭალებში. თოროვა პანკელმა გარანტია მოითხოვა, ჩავიდა მეფესთან ბერი ხორნაბუჯელი. ულუ-დავითმა თოროვას უვნებლობის პირობა მისცა, თან დაავალა მეფის სახელით პირობა ფიცით განემტკიცებინა, ხოლო “თო-როვა რქეა”: “წარვალ ალავერდს გიორ-გის ნინაშე და მუნ შემომფიცე, და მუნ მომინდევ”. და წარვიდეს ორნივე. ხოლო თოროვა გამოება ფესუსა სამხს-თოს, კარის მოვარდის მასას.

ლისა ალავერდის ძთავარობობაზისას. და მივიღდა ხორნაბუჯელიცა, შეკვიცა და გამოხსნა ფესვისაგან. ხოლო თორლუამან რქუა: „რა იგი ჰყო ჩემ ზედა, ამან ნმინდამან გიორგი გიყოს შენ, რა-მეთუ მარტო ვარ, და სიკუდილითა ჩე-მითა უმკვიდრო იქმნების მამული ჩემი, ეგრეთვე უმკვიდრო ჰყოს ნმინდამან მთავარმოწამებან სახლი შენი“. და წარ-მოიყვანა ხორნაბუჯელმან, ფიცთა მტ-კიცეთა მიერ შეკრულმან, ჭაბახმელას, და შეურაცხ-ჰყო აღთქმა და ფიცი იგი, და შეიპყრა ჯიქურმან, განზრახვითა დედოფლისათა, თვინიერ მეფისა ცნო-ბისა, და წარიყვანეს კლდე-კართა, და გარდამოაგდეს“.

მოხდეს უძინესი დანაგაული, და-
რღვა ზეოპრივი პრინციპი, გაფედა
ფიცი, მრისხანი იყო ალავერდის ტა-
ძრის წინდა გიორგის ხატის საქა-
სუხო შურისძიება.

ხორნაბუჯელთა ტრამიქალი ისტორია

/მეცნიერდიდან/

“...ბერი ხორნაბუჯელს ერთა-დერთი ვაჟი ჰყავდა, სიკეთე-აღმა-ტებული შალვა, სალირისძეთა უკანასკნელი იმედი. თითქოს გრძნობდა ოჯახი მომავალ უბედურებას. შალვას რამდენიმე ქვედა და ასული ჰყავდა. თოროვა პანკელის სიკედილის შემდეგ, შალვას ორი ბავშვი მყისვე მოკვდა: ერთი ფრიალო კლდიდან გადმოვარდა, მეორე შხამიანმა ჯოჯომ დაგესლა. თითქოს ბოლომდე უნდა შეესვა შხამით სავსე ფიალა უკვე სიბერეში შესულ ბერს. ორი შვილიშვილის დალუპვის შემდეგ მალე მთელი საერისთაო საშინელი კატასტროფის წინაშე აღმოჩნდა. ოქროს ურდოს მბრძანებელი ბერება-ყანენი სამას ათასიანი ლაშქრით დაიძრა სამხრეთის მონლოლთა ურდოს - საილხანოს წინააღმდეგ. ჩრდილოეთელებმა გამოიარეს დარუბანდი და აპირებდნენ ირანში შეჭრას.

1263 წელი იყო, თვე აპრილი.

რაღაც საოცრად ადიდებული მოდიოდა მდინარე მტკვარი. ვერაფრით ვერ გადალახეს ბერებას მეომრებმა მდინარე. ჩვენდა საუბედუროდ ვიღაცამ ურჩიდა ყანენს, გაჰყოლოდა მტკვრის მარცხენა ნაპირს, თბილისში ასულიყო და მეტების ხიდით გადასულიყო სამხრეთი. დაიძრა ბერება და ერთი მზებსის შემდეგ ხორნაბუჯის

საერისთაოში ჩამოაღწია მონგოლთათართა უზარმაზარმა ბრძოებმა. მტერმა “მოჭამა” ივრისპირეთი და ალაზნისპირეთი, გაანადგურა აყვავებული სოფლები, გაძარცვა ეკლესია-მონასტრები, შემუსრა ციხე-სიმაგრეები. ქუდზე კაცი გამოიძახა შალვა ბერის-ძე სალირისძემ. ხორნაბუჯის საერისთაოს ლაშქრით თანამედროვე მაღაროს სამხრეთით განლაგდა, ყათრების ქედის წინამდებარე ველზე. ხუთი-შვიდი ათასი კაცის გამოყვანა შეეძლო მხოლოდ შალვა ერისთავს.

აქეთ ხუთი-შვიდი ათასი ქართველი, იქით სამასი ათასი თათარი. არ გაჰყოლია ლაშქრის ბერი ხორნაბუჯელი, ეშინოდა ალავერდის შურისძიებას, მის გამო სხვებიც არ დაელუპა, ამაო გამოდგა მისი ცდა. ხატის სასჯელი ტანჯვას ნიშნავს, სიკედილი კი ტანჯვისიგან გათავისუფლებას. სანამ ბოლომდე არ შესვამდა შხამის სამსალას ერისთავთ-ერისთავი, მის სულს მიქელ-გაბრიელი არ მიიღებდა. უთანასწორო ფიცხელი ბრძოლა გაიმართა ქიზიყის ბოლოს...

მინა იწვეოდა მხედართა ფეხთა ქვეშ, დაემსხვრათ ქართველებს მახვილები... შემოეფლითათ ჯაფვის პერანგები... სისხლისფრად შეიღება პატარა მდინარე ოლე... თათართა გვამებისაგან მთელი ბორცვები აღიმართა ივრისპირეთში.

სამი ვაჟით იბრძოდა შალვა სალირისძე, სამივე დაეცა გმირული სიკედილით... გაშმაგდა მამა... გაარლვია მონლოლ-თათართა რაზმები, მიიჭრა ყანენთან, ხმლით გადაუსერა მხარი, აჩეხს შალვა მონლოლებმა...

სამი დღის შემდეგ ბერება-ყანენიც

გარდაიცვალა გარეჯის მთებზე.

ისტორიული ტრადიციით ლმერთმა დასჯა. ლეგენდა კი ამბობს, შალვა ხორნაბუჯელის მახვილისაგან მიყენებულმა ჭრილობამ მოუსწრაფამ სიცოცხლე!

გარეჯის მთებიდან უკან გაბრუნდა მონლოლთა ლაშქრი, თითქოს მართლაც ალავერდის ხატის შურისძიებამ მოხვდური აქ.

მონლოლებმა ხორნაბუჯის საერის-

თაო შემუსრეს და უკან წავიდნენ.

სამი დღე ელოდა ბერი ხორნაბუჯე-

ლი საყვარელ ვაჟს და შვილიშვილებს ბრძოლის ველიდან.

სამი დღის შემდეგ მიხვდა, არავინ მოვიდოდა ბრძოლის ველიდან, თუნდაც მაც-

ნე. ძალზე ბევრი იყო მომხვდური,

ჩანს ერთი კაციც ვერ გამოიმეტა

შალვამ მალემსრბოლის როლისათვის.

ალიქურვა ბერი ხორნაბუჯე-

ლი, რამდენიმე მოხუცი მეომარი და

მღვდელი გამოიყოლა, შვიდი დღე

ეძებდა ნაომარ ველზე საკუთარ ნა-

შიერებს, ვერაფრით ვერ გამოარჩია,

ვერც შალვა და ვერც მის სამი ვაჟი

დალუპული მეომრებიდან. უხმოდ

დაბრუნდა დაცარიელებულ ქალა-

ქში, სულ მაღლა, ზესთა კოშკზე ავიდა, ოთხი ანთებული სანთელი ხელში დაიჭირა და ზეცას შეღალადა: “ალავერდის წმინდა გიორგის ხატი, ხომ ბოლომდე მაჩვენე უბედურება ჩემი, ხომ იცი უბრალო ვარ, მეფის ხდობამ წაბილნა სული ჩემი, ახლა მაკმარე სასჯელი დიდი, მიმიღე!“ მაღალი ფრიალო კბოდედან გადაეცვა ბერი ხორნაბუჯელი, ქვასავით დაენარცხა მიწა... ქიზიყში ეხლაც გიჩვენებენ ზესთა კოშკის წინ, ოდნავ შენითლებულ ქვის ბასრ ნატეხს, ამ ქვაზე წამოეგორო ერისთავთ-ერისთავი, სწორედ მისი სისხლით არის შენითლებული ეს ბასრკბილა, კაში ქვა, შეღამებისას კი ზესთა კოშკიდან ისმის ტირილი მოხუცი კაცისა. ქარიან დღეს ეს ხმა კლდის ნაპრალები დარბის, მაშინ ნათლად გამოიკვეთება სიტყვები: „სადა ხარ შალვა, სალირ, დავით, გიორგი“. ეს მოხუცი ბერი ეძახის შვილს და შვილიშვილებს.

ასე დასრულდა ბაგრატიონთა ჩამომავლების, შეუპოვარი მახატლისძეების, ხორნაბუჯელთა სახელოვანი გვარის შვიდასწლიანი ისტორია.

**მოამზადა
ინგა შიომლაშვილება**

„ბიბლიოთეკა ყველგან, სადაც ხარ“

23 აპრილს დედოფლისნებაროს მუნიციპალიტეტის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში საბიბლიოოთეკო კვირეული გაიხსნა-სლოვანით „ბიბლიოთეკა ყველგან, სადაც ხარ“.

კვირეულის გახსნა დამსწრე საზოგადოებას მიულოცა ცენტრალური ბიბლიოთეკის დირექტორმა მანანა მაჭარაშვილმა, რომელმაც საბიბლიოოთეკო კვირეულის მნიშვნელობაზე ისაუბრა. ქალბატონმა მანანამ ასევე აღნიშნა ის სირთულეები, რომელიც ბიბლიოთეკას გასულ წელს პანდემიამ შეუქმნა. შარშან კვირეული არ ჩატარებულა, შესაბამისად, ბიბლიოთეკები დაკარგული დროის ანაზღაურებას წელს მაქსიმალურად შეეცვალა. გარდა ამისა, ცენტრალური ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელმა ის იუბილარი და ღვაწლმოსილი ბიბლიო-

თეკარებიც გაიხსნა, რომელთაც განსაკუთრებული წელილი აქვთ შეტანილი მუნიციპალიტეტის საბიბლიოოთეკო საქმიანობის განვითარებაში. ქალბატონმა მანანამ, დამსწრე საზოგადოებას ქართული ენის დღეც მიულოცა, რომელსაც მუხრან მაჭარიანის ლექსი „მე ისეთ ქართველს რა ვუთხრა“ მოჰყვა მარიამ ფიროსმანაშვილის შესრულებით. ნიკო ფიროსმანის ოთახის პრეზენტაციის შემდეგ ლექსები მხატვრულად წაიკითხეს: ლალა ჩოფიკაშვილმა (მოთა ნიშნიანი) - გოგებაშვილის - დედა ენა), მარიამ ალულიშვილმა (ია ნანეიშვილის - ია ია), დემეტრე ფიროსმანაშვილმა (მოთა ნიშნიანი) - დედა ენა).

თბილისი 2021 წელს გამოცხადდა წიგნის მსოფლიო დედაქალაქი. შესაბამისად, კვირეულის სიმბოლური გახსნის

პარალელურად აღინიშნა წიგნის საერთაშორისო დღე. გარდა ამისა, წიგნის ჩუქების დღესთან დაკავშირებით, ბიბლიოთეკის თანამშრომელმა თინათინ სულაშვილმა რამდენიმე აქტიურ მკითხველი საჩუქრად წიგნები გადასცა. ასეთივე საჩუქარი მიიღო ბიბლიოთეკამ მკითხველებისგანაც. „წიგნი კაცობრიობის გენის ნანდერებინიშნა წიგნის დღესთან დაკავშირებით, ბიბლიოთეკის თანამშრომელმა თინათინ სულაშვილმა რამდენიმე აქტიურ მკითხველიც დაასახელა: ნატალია ალულიშვილი მარტინ აქტიური ჯაბაშვილი, ანა გოზალიშვილი, თემურ ჯაბლაშვილი. დედოფლისნების კულტურული მუზეუმის მემკვიდრეობა მარტინ აქტიური გადასცა. ასეთივე საჩუქარი მიიღო ბიბლიოთეკის გენის ნანდერებინიშნა წიგნის დღესთან დაკავშირებით, ბიბლიოთეკის თანამშრომელმა თინათინ სულაშვილმა რამდენიმე აქტიურ მკითხველიც დაასახელა: ნატალია ალულიშვილი მარტინ აქტიური ჯაბაშვილი, ანა გოზალიშვილი, თემურ ჯაბლაშვილი. დედოფლისნების კულტურული მუზეუმის მემკვიდრეობა მარტინ აქტიური გადასცა. ასეთივე საჩუქარი მიიღო ბიბლიოთეკის გენის ნანდერებინიშნა წიგნის დღესთან დაკავშირებით, ბიბლიოთეკის თანამშრომელმა თინათინ სულაშვილმა რამდენიმე აქტიურ მკითხველიც დაასახელა: ნატალია ალულიშვილი მარტინ აქტიური ჯაბაშვილი, ანა გოზალიშვილი, თემურ ჯაბლაშვილი. დედოფლისნების კულტურული მუზეუმის მემკვიდრეობა მარტინ აქტიური გადასცა. ასეთივე საჩუქარი მიიღო ბ

გამოსათხოვანი

0101 გაიღომაზილი

დედოფლისწყაროს კიდევ ერთი კარგი ქალბატონი დააკლდა. ქალი, რომელიც თავისი გარეგნული თუ შინაგანი მშვენიერებით ალამაზებდა ქალაქს. ის იყო ერთგული, ნიჭიერი ქალი, თავისი საქმის მცოდნე და პროფესიონალი. წლების გამავლობაში მუშაობდა საფინანსო სამსახურში, ასევე აქტიურად მოღვაწეობდა რაონის საზოგადოებრივ საქმიანობაში. ის იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „ფიროსმანი“ - ქალთა სათემო ორგანიზაციის „ერთ-ერთი დამტუშნებელი.“

შე, როგორც ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელს, დიდხნიანი და ოჯახურ ურთიერთობა მაკავშირებდა მასთან. წლების მანძილზე ერთად მოვდიოდით, ჩვენს შვილებს ერთად ვზრდიდთ, ვემსახურებოდით ერთ საქმეს. რომელიც დედოფლისწყაროლი ქალების გაძლიერებას ისახავდა მზნად. ამიტომ ჩემივის მეხის გავარდნას ჰავადა მისი უეცარი გარდაცვალების ამბავი. მერიაში მის მოსაკითხად მისულს მისი გარდაცვალების ცნობა დამზვდა.

ვუსამიმრებ მის ქალიშვილს - მერის, მეუღლეს - ვახტანგს მისი გარდაცვალებით გამოწვეულ დანაკლის. მართლაც რომ ნამია წუთისოფელი. შენმა უეცარმა გარდაცვალებამ კიდევ ერთხელ დამარწმუნა ამაში. გეშვიდობები, ჩემო მეგობარო!

ნელი გოგეჯიშვილი მაჟანიშვილი

რაღაც იწყება, და მთავრდება... ხშირად უფრო ადრე, ვიდრე ველით... მთავრდება ისე, რომ ვერც ვიაზებთ... უმანერ სული მოდის და მიდის, მიდის სადღაც შორს, უსასრულობაში... იქ, სადაც არის ყველაფერი, და თან არაფერი. ასე გაქრი შენც, გაქრი როგორც პირველი თოვლი, ჩემად და... უკანმოუხედავად... მავა უსასრულობაშ ჩაგლაა შენც... წაგართვა ის, რაც ყველაზე მეტად გიხსროდა, ის, რაც ყველას უხარია - სიცოცხლე. მ შ ვ ი დ ო თ ე ს ყველაზე ხანგრძლივი გამოთხოვებაა ამქეყნად, ჩემნო იზა.

ელენე ბაიაშვილი, ლელა პეჩაური, გელა ძაღაგიძე, ლალი მაძლარაშვილი

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიის საფინასო-საბიუჯეტო სამსახურის თანამშრომლები იუნიებიან, რომ გარდაცვალა

0101 გაიღომაზილი - ბაცაცაშვილი

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ალიკა და გია ობოლაშვილები, გელა გველუკაშვილი, გურამ ჯანიაშვილი და დიმა ტოკლიკიშვილი ოჯახებით ღრმა მწერალებას გამოთქვამენ უახლოესი მეგობრის

ბაცაცაშვილის

გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

შვილი გია მაჭარაშვილი ოჯახით, ძმები: ნოდარი, ვახტანგი, ძმიშვილები: თამილა, ლევანი, მარიკა, თამრიკა ჭიჭინაძები; დისშვილები ნელი, ლია. ბიძაშვილები: ლამარა, ნანა ჭიჭინაძები, ბიძაშვილიშვილები: გია, გორგა ნიკაშვილები, მარიკა პოპაშვილი მამიდაშვილის ცოლები: ლილი ბეგიაშვილი, ლამარა მატიაშვილი, მამიდაშვილის შვილები: ნინო, ნანა, ზურიკო, ლია, ლალი, დათო შეითნიშვილები თვალებით ღრმა მწერალებას გამოთქვამენ, რომ გარდაცვალა

ლილი ლევანის ასული ჭიჭინაძე.

დაიკრძალა 17 აპრილს თბილისში.

ნაზი მოსაშვილი და ილიკო ბიკაშვილის ოჯახი თანაგრძნობას უცხადებენ ნათელა, შორენა, გორგა და ხეირა ბოლექაძებს, მუხრან ბიკაშვილს მეუღლის, მამის და სიმამრის აზგორ ბოლოდების გამო.

გარდაცვალების გამო.

მონაცრება

ზაზა პოპიაშვილი

შენ იცდაშვილი გაზაფხული!

შეთხეთმეტედ... ფიქრიც კი მზარუს, რომ ასე უნდა ველოდო სიცოცხლის ბოლომდე რამდენი გაზაფხული მოვა უშენოდ, ჩემო ზაზა.

ქრისტე ადსდგა, ზაზა! მეთხეთმეტედ ვხვდებით ალდეგომას უშენოდ, შეილო. 15 წლის ნინ, 24 აპრილს, ალდეგომის ბრწყინვალე დალესასნაულის, ბრწყინვალე შვიდეულის პირველსავე დღეს, უფალმ მიბარა შენი ლამაზი სული.

15 წლის ნინ სიყვარულს და სიცოცხლეს აფრქვევდი, ყველა გიყვარდა. შენს ლამაზ ცოლ-შვილს ეფერებული. რას ნარმივიდგენდით, რომ ასეთი ხანმოკლე ალმოჩნდებოდა შენი სიცოცხლე. გყავდა ერთგული მეუღლე და ანგელოზი შვილი. ათას გეგმებს ანუყბდით სამომავლოდ, მაგრამ ულმობელმა სიკვდილმა ალარაფერი გაცალა. ამ ქვეყნიდან მაშინ ნახვედი, როცა შენს საყვარელ ნათიას და შენს პატარა ლიკას სჭირდებოდა.

სად გეძებო, ჩემო ძვირფასო? ცაში რომელი ვარსკვლავის ციმციმი მიგამსგავსო შენი ლამაზი მწვანე თვალების ბრწყინვას? ჰაერის რომელი მხრიდან ჩამილქროლება ეგონოს დედას შენი მოფერება?

მხოლოდ 27 წელი, მარად ახალგაზრდობა-ასეთი იყო შენი ბედისნერა. რატომ? ამას ვერავინ პასუხობს, რადგან ღმერთმა ასე ინება და რჩეულებს შორის მიგიჩინა ადგილო.

დედამისი მწერალება უშაბლეროა, არანარი გასაჭირო არ უტოლდება შვილის დაკარგვას, შვილისა, რომელმაც სიყვარულისა და სიცოცხლის ფასა ასე კარგად იცოდა.

15 წელი დედას აღარ უშაბისარ, შეილო. შენზე დანთებული ყველა სანთელი ცრემლინია, მოკიცებული და დაგვალებული. შენი სული მფარველ ანგელოზად მოუღლიერ შენს ცოლ-შვილს. ზაზა, შენს ლიკას ხომ სიზმარივით ახსოებარ. ის ხომ მხოლოდ 46 წლის იყო. ახლა 19 წლის არის შეილო, მეორე კურსის სტუდენტია გენაცვალოს დედა.

რაც დრო გადას, უფრო მიჭირს უშენობა, ვერ ვეგუბი იმ აზრს რომ აღარ მყავარ. უზომოდ მენატრები ჩემო ზაზა. ყველაფერი ისევ სიზმარი მგონია და მინდა, ერთ დღესაც გავილებო, დაგინახო, გულში ჩაგირა, მოგეფერო, დაგიკრიცნო ლამაზი თვალები და გითხრა: „ძალიან მოე-ნატრე ჩემო სიცოცხლე, მიუღლა გულშივერი, მიუღლა გულშივერი, მიუღლა გულშივერი.“ ძალიან მენატრები, შვილო და ისეთი ძლიერია ეს მონატრება, რომ თავს ვერევი, გიხმობ, გეძახი, მაგრამ არ მპასუხობ. სიცოცხლე სასჯელად მისურცებული შვილო ჩიტორით დადასი შვილო.

„უფალს უყვარდი და თავისთან წაგიყვანა,

შენთან რა ხელი აქვს სიკვდილს.

ზაზა!-დავიწყება არ გინერია,

ეს თვითონ უფალმაც იცის.“

მონაცრება

თანამდებობის იაკოპიაშვილი

უკვე ორმოცი ტკივილიანი დღე გავიდა, რაც მარადისობაში გადაინაცვლება. ასე ამბობენ, დრო მკურნალიაო, მაგრმ რაც დრო გადის, უფრო მტკიცნეული ხდება შენი მონაცრება.

ავადმყოფობამ მაშინ დაგრია ხელი, როცა ყველანაირად წერები დაგითა და გალალებულს მარტო სიცოცხლით ტკიბობა გევალებოდა. გულდასანებულებით, რომ ვერ გაიხარე შენს შვილებთან და შვილიშვილებთან, რომლებიც უზომოდ გიყვარდა. მხარი ჩამოუგდე შენს უეცარმა გარდაცვალებამ მზნად. მხარი ჩამოუგდე შენს ერთგულ და ოჯახისთვის მზრუნველ მეულლეს.

მუუხედავად შენი შვილების გიორგის და თამუნას და ახლობლების თავდაუზიგიგი მცდელობისა, ვერ დაგიხსნით სიკვდლისგან, მარგამ შენ სიკვდილმა მანიც ვერ დაგამარცხა, რადგან ამ სამყაროში დატოვე კეთოლი, გულმონებალე კაცის სახელი და შენი შექმნილი მტკიცებული რვახანი.

მარტის 17 რიცხვი ჩვენთვის მოუშუშებელი ტკივილი იქნება, ძმა. ორმოცი დღე გავიდა, რაც სასუფელის კარი შეადეს. ალბათ, უფლის ნინაშე უკვებები და ლირსეული აღგილება არ ნელდება. რვა თვე გავიდა რაც ჩვენს გვერდით აღარ ხარ. მომზენდილ ცაზე მეხის ჩამოვარდნას გავდა შენი სიკვდილი, მაგრამ ჩვენს ოჯახს ხომ პირველად და მაშინ დაეცა შენი და ლელი გარდაიცვალა.

3 აგვისტოს, საღამოს შვილის-თეას ივაზი იყავი მეუღლესთან ერთად. ნამოსლობისას დაემშვიდობებ ყველას, შვილშვილები გულში ჩამოვარდნა გავდა შენი სიკვდილი, მაგრამ ჩვენს ოჯახს ხომ პირველად გავიდა და მაშინ დაეცა შენი და ლელი აღისა და გავიდოდრე. იჯობამა ასე გადაწყვიტა. ჩემო კეთილი და სიკეთის მთესეცელ ადამიანი, ამის დადასტურება იყო ის, რომ საბოლოო გზაზე უამრავმა ხალხმა გაგაცილა და დაგიტირა. ძმა თამაზი, შენ ხომ ჩე

